

Naturstyrelsen Fyn
J.nr. NST-422-01300
Ref. ervin
Februar 2016

NOTAT
vedrørende høringssvar til forslag til Natura 2000-plan 2016-2021 for N121 Arreskov Sø

Forslag til Natura 2000-plan for N121 Arreskov Sø har været i offentlig høring fra den 19. december 2014 til den 10. april 2015.

Indkomne høringssvar kan ses på:
<http://www3.naturstyrelsen.dk/2015/natura2000/>.

Alle forslag til Natura 2000-planer er annonceret offentligt på Naturstyrelsens hjemmeside og desuden sendt i høring hos relevante myndigheder, jf. miljømålsloven § 43. Den offentlige høring er endvidere annonceret i en række landsdækkende og regionale aviser. Lodsejere med væsentlige interesser, der vil kunne berøres af et eller flere elementer i planlægningen for et Natura 2000-område, er individuelt blevet orienteret om høringen over forslag til Natura 2000-planer.

Naturstyrelsen har modtaget i alt ca. 760 høringssvar vedrørende de enkelte Natura 2000-planer og mere generelle høringssvar vedrørende naturplanlægningen. De generelle høringssvar er sammenfattet i et samlet høringsnotat – se:
www.naturstyrelsen.dk/natura2000/hoeringsnotat2016-2021.

Til denne Natura 2000-plan er der modtaget i alt 3 høringssvar.

Svarene har især berørt følgende punkter:

- 1) Områdebeskrivelse
- 2) Ansvarsfordeling mellem stat, kommune og tredje part
- 3) Planlægningsprocessen
- 4) Virkemidler og finansiering
- 5) Indsatsprogram
- 6) Indsatsprogram for fuglelevesteder
- 7) Ønsker til den opfølgende indsats
- 8) Datagrundlag

Flere emner er uddybende behandlet i særskilt høringsnotat om generelle emner
www.naturstyrelsen.dk/natura2000/hoeringsnotat2016-2021.

I det følgende sammenfattes de væsentligste synspunkter til de overfor nævnte punkter 1 – 8. Naturstyrelsens bemærkninger hertil er anført i kursiv.

Det bemærkes, at høringssvarene kun er gengivet i hovedtræk. Liste over høringssvar med ID-nummer vedlægges som bilag 1. Høringssvarene kan i sin helhed læses på <http://www3.naturstyrelsen.dk/2015/natura2000/>.

Bemærkninger til planforslaget

1. Områdebeskrivelse

Erik Ehmsen gør opmærksom på, at der ikke er angivet noget om den vandstandssænkning, der kom senere, på 26 cm i Arreskov Sø.

Naturstyrelsen kan oplyse følgende:

Det er korrekt at vandstanden er blevet sænket flere gange i Arreskov Sø. I 1924/25 blev søens vandspejl sænket med ca. 75 cm, og i 1966 yderligere sænket med ca. 25 cm.

2. Ansvarsfordeling mellem stat, kommune og tredje part

Faaborg-Midtfyn Kommune oplyser, at kommunalbestyrelsen ser Natura 2000-planerne som væsentlige opgaver for kommunen, og at opgaverne vil blive prioriteret højt. Samtidig mener kommunen, at det er vigtigt, at den kommunale styringsmodel fastholdes for opgaven.

Naturstyrelsen kan oplyse følgende:

Natura 2000-planlægningen ændrer ikke ved den opgavefordeling mellem myndighederne, der er fastsat i lovgivningen. Regler om, hvem der skal give dispensationer, tilladelser m.m., er derfor uændret.

Miljømålsloven fastlægger en opgavefordeling mellem stat og kommuner, der giver staten det overordnede ansvar for gennemførelse af direktivforpligtelserne, mens handleplanlægningen er en kommunal myndighedsopgave. Dog er Naturstyrelsen myndighed for skovbevoksede, fredskovpligtige arealer.

Emnet er uddybet i Naturstyrelsens generelle høringsnotat, som kan læses på styrelsens hjemmeside.

3. Planlægningsprocessen

Faaborg-Midtfyn Kommune oplyser, at kommunalbestyrelsen finder det vigtigt, at fastholde 1. planperiodes fokus på, at indsatsplanerne skal gennemføres i åben dialog og samarbejde med lodsejerne, og at der i udgangspunktet er tale om frivillige ordninger.

Naturstyrelsen kan oplyse følgende:

Naturstyrelsen er enig i behovet for dialog og samarbejde. Miljømålsloven og bekendtgørelse om kommunalbestyrelsernes Natura 2000-handleplaner indeholder krav om offentlig høring over såvel de statslige planer som de opfølgende handleplaner og krav om plan for lodsejerinddragelse i de kommunale handleplaner.

I forbindelse med gennemførelsen af handleplanerne skal der indgås aftaler med lodsejere om en konkret indsats. Dette forudsætter en direkte dialog med den enkelte lodsejer.

Indsatsen vil i videst muligt omfang blive gennemført ved frivillige aftaler. Naturbeskyttelsesloven hjemler muligheden til at pålægge en bestemt drift, hvis det er nødvendigt for at gennemføre Natura 2000-planen. Indebærer en indsats, at den eksisterende drift skal ændres, og kan der ikke indgås en frivillig aftale herom, vil det udløse erstatning for dokumenterede tab.

Natura 2000-planen er ifølge miljømålsloven bindende for myndighederne, når der skal tages stilling til godkendelser, tilladelser og dispensationer. Vurderingen af, om det ansøgte vil skade udpegningsgrundlaget, skal ske under hensyn til planens bevaringsmålsætning for det pågældende område.

Emnet er uddybet i Naturstyrelsens generelle høringsnotat, som kan læses på styrelsens hjemmeside.

4. Virkemidler og finansiering

Faaborg-Midtfyn Kommune oplyser, at kommunalbestyrelsen er betænkelig ved at skulle afgive høringssvar på et tidspunkt, hvor staten ikke har udmeldt den økonomiske ramme, som staten vil afsætte til at løse opgaven. Kommunalbestyrelsen forventer, at eventuelle øgede krav til kommunale midler modsvares af tilsvarende øgning i bloktilskuddet til naturforvaltning. Kommunalbestyrelsen opfordrer desuden til, at landdistriksprogrammet fortsat udvikles, så det sikres, at ordningerne er tilstrækkeligt attraktive for den enkelte lodsejer.

Naturstyrelsen kan oplyse følgende:

Naturstyrelsens har noteret sig synspunkterne fra Faaborg-Midtfyn Kommune og kan oplyse, at landdistriksprogrammet og de midler, som kommunerne fik overført med Økonomiaftale 2013, sikrer, at der er finansiering til den indsats, som er fremgået af forslagene til Natura 2000-planer. Emnet er uddybet i Naturstyrelsens generelle høringsnotat, som kan læses på styrelsens hjemmeside.

5. Indsatsprogram

Faaborg-Midtfyn Kommune oplyser, at kommunalbestyrelsen kan tilslutte sig de overordnede sigtelinjer, som staten har lagt for 2. planperiode, herunder at igangsætte en strategisk indsats for at sikre større sammenhængende og mere robuste naturområder.

Naturstyrelsen kan oplyse følgende:

Naturstyrelsens har noteret sig synspunkterne fra Faaborg-Midtfyn Kommune

6. Indsatsprogram for fuglelevsteder

DOF Fyn foreslår, at der generelt bør være forbud mod kitesurfing eller anden brætsejllads i fuglebeskyttelsesområder – dog kan der være konkrete forhold som kan medføre dispensation fra forbuddet.

DOF Fyn foreslår desuden, at jagt forbydes i fuglebeskyttelsesområder, hvor rastende/overvintrende fugle er blandt udpegningsgrundlaget - dog kan der være konkrete forhold som kan medføre dispensation fra forbuddet.

Naturstyrelsen kan oplyse følgende:

Naturstyrelsen lægger vægt på, at der er en fornuftig balance mellem tilgængelighed og beskyttelse af naturen. Formålet med planlægningen er at sikre de arter og naturtyper, som det enkelte område er udpeget for at beskytte. Dette kan i konkrete tilfælde få betydning også for udnyttelse, herunder den rekreative udnyttelse, af områderne, eksempelvis ved periodevise adgangs begrænsninger.

Adgang og de almindeligst forekommende rekreative forstyrrelser (som nævnt i DOF´s høringssvar) reguleres af de generelle bestemmelser i naturbeskyttelsesloven, jagt- og vildtforvaltningsloven og fiskeriloven. I de tilfælde, hvor der skal ske en opfølgende statslig regulering af færdsel eller udnyttelsen af et område, vil det ske efter den praksis og de procedurer,

som staten hidtil har anvendt. Naturstyrelsen vil således inddrage Vildtforvaltningsrådet og nedsætte brugergrupper mm., hvis yderligere regulering gennem jagt- og forstyrrelsesfrie kerneområder bliver relevante. Derudover kan det oplyses, at jagttider – og dermed jagtbare arter - løbende bliver justeret i bekendtgørelse udstedt i medfør af jagt- og vildtforvaltningsloven. I forhold til de nævnte trusler i basisanalyserne og i Natura 2000-planerne har Naturstyrelsen for de fleste arters vedkommende valgt at lægge sig tæt op ad de anbefalinger, som DCE Aarhus Universitet præsenterer i videnskabelig rapport fra DCE nr. 52: Vurdering af forstyrrelsestrusler i Natura 2000-områderne. Rapporten kan tilgås via dette link: <http://www2.dmu.dk/Pub/SR52.pdf>. Der er således i de områder, hvor det anbefales af DCE vurderet, om de nuværende jagt- og forstyrrelsesområders afgrænsning skal ændres, for fire områder er arbejdet igangsat og forventes afsluttet i år. Der henvises i øvrigt til det generelle høringsnotat om emnet.

7. Ønsker til den opfølgende indsats

DOF Fyn har fremsendt forskellige anbefalinger vedr. den opfølgende indsats.

Naturstyrelsen kan oplyse følgende:

Naturstyrelsen kan oplyse, at Miljømålsloven fastlægger en opgavefordeling mellem stat og kommuner, der giver staten det overordnede ansvar for gennemførelse af direktivforpligtelserne, mens handleplanlægningen er en kommunal myndighedsopgave. Forslag til en fremtidig indsats i den kommunale handleplan for området skal således ske i forbindelse med høringen af denne.

8. Datagrundlag

DOF Fyn mener, at gunstig bevaringsstatus for udpegningsarter blandt ynglefugle ikke alene skal baseres på tilstedeværelse af ynglefugle, men også på fuglenes ynglesucces. Desuden anføres, at holdningen til bevaringsstatus bør ændres. En generel nedgang i antallet af fugle bør have indflydelse på (tilstandsvurderingen) af lokale bestande. Selv store lokale bestande bør beskyttes ekstra godt.

Faaborg-Midtfyn Kommune gør opmærksom på, at vildtreservatet ved Arreskov Sø ikke længere er gældende.

Kommunen stiller desuden spørgsmålstejn ved at ynglested/levested for fjordterne specifikt er angivet til den nordlige ø. Et egnet ynglested skal etableres i indeværende periode med angivelse af, at det kan etableres enten på øen eller egnede holme. Ynglestedet er endnu ikke etableret, og planforslaget foregriber således arbejdet.

Naturstyrelsen kan oplyse følgende:

Natura 2000-planlægningen er en rullende planlægning, som opdateres hvert 6. år. De data om fugle, som indberettes til EU, og som Danmark er forpligtet til at arbejde efter, bygger på minimum 12-års registreringer. Danmark har senest indberettet data i 2009 og på baggrund heraf opdateret udpegningsgrundlaget i områderne i december 2012 efter de EU-retningslinjer, der gælder herfor.

Ynglefuglene på områdenes udpegningsgrundlag er overvåget i det nationale overvågningsprogram – NOVANA. I basisanalyserne er der præsenteret årlige data frem til 2009. For perioden 2010-12 er disse suppleret med data for de arter, der er overvåget de pågældende tre år. Da ikke alle ynglefugle overvåges hvert år, men med forskellige kadencer dækker datasættet fra 2010-12 ikke alle arter. For de tilbagevendende trækfuglene er der medtaget data frem til og med 2009. Der er i Natura 2000-planerne alene præsenteret data for fuglearter, der er

medtaget på områdernes udpegningsgrundlag. Datagrundlag for de yngle- og trækfugle, der indgår på Natura 2000-områdernes udpegningsgrundlag, er indsamlet og kvalitetssikret i forbindelse med det nationale overvågningsprogram – NOVANA. Det har været afgørende for Naturstyrelsen, at data, der anvendes til den overordnede statslige planlægning, er ensartede, landsdækkende og kvalitetssikrede data. Øvrige data som fx DOFbasen vil kunne finde anvendelse til belysning af lokale forhold i forbindelse med udarbejdelse af handleplanerne.

For 16 af de mest truede ynglefugle er der udviklet et tilstandsvurderingssystem for arternes levesteder. Denne tilstandsvurdering anvendes i Natura 2000-planerne til sikring og forbedring af disse arters levesteder.

Metoderne til fastsættelse af målsætninger for yngle- og trækfuglenes levesteder kan ses nærmere beskrevet i dette notat på Naturstyrelsens hjemmeside

<http://naturstyrelsen.dk/media/131252/faktuelle-faq-forslag-til-natura-2000-planer-2016-21.pdf>

Emnet er uddybet i Naturstyrelsens generelle høringsnotat, som kan læses på styrelsens hjemmeside.

Naturstyrelsen er enig med Faaborg-Midtfyn Kommune i, at det omtalte vildtreservat ved Arreskov Sø ikke længere er gældende. Det er dog hensigten, at reservatet skal forlænges, og processen er sat i gang.

Der er foretaget en levestedskortlægning for fjordterne på den nordlige ø i Arreskov Sø.

Fjordternen yngede tidligere på øen og ses stadig regelmæssigt i området. Naturstyrelsen vurderer, at kortlægningen er fuldstændig dækkende for arten.

Justering af forslag til Natura 2000-plan for nr. 121 Arreskov Sø

På baggrund af de indkomne bemærkninger er planen blevet tilrettet, således at det kommer til at fremgå af områdebeskrivelsen:

".... den nordlige del af søen har i perioden 1985-2010 været udlagt som vildtreservat med adgangs- og jagtforbud. Naturstyrelsen arbejder for at genetablere reservatet."

Desuden tilføjes til områdebeskrivelsen, at vandstanden i Arreskov Sø blev sænket yderligere ca. 25 cm i 1966.

Der er endvidere foretaget justering af teksten i afsnit 1. Natura 2000-planlægning og afsnit 4. Indsatsprogram - med henblik på at præcisere videreførelse og konsolidering af indsatsen fra 1. planperiode i lyset af, at indsatsen fra den første generation planer har haft en kortere periode til gennemførelse end forudsat. Endelig er der i afsnit 3.2 sidste linje foretaget følgende rettelse: "....1600 grågæs eller 220 skeænder." er rettet til ".... 1600 grågæs og 220 skeænder."

Ingen af ændringerne i forhold til planforslaget giver anledning til fornyet høring over planforslaget, jf. miljømålslovens § 45.

Bilag 1: Afsendere af høringssvar til Natura 2000-plan nr. 121 Arreskov Sø.

- 13742 – DOF Fyn
- 14032 – Faaborg-Midtfyn Kommune

- 14002 – Erik Ehmsen

Side 6/6